

ZAŁĄCZNIK 4

Ocena wpływu ustaleń PZP ZGD v.3 na przedmioty ochrony obszaru PLB220005 Zatoka Pucka

Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 PLB220005 Zatoka Pucka na podstawie SFD (aktualizacja z 2021-01)

Gatunki					
Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Populacja w obszarze		Czy jest w obszarze PZP ZGD
			Min	Maks	
Wydające potomstwo					
A028	Czapla siwa	Ardea cinerea	240	363	
A137	Sieweczka obrożna	Charadrius hiaticula	1	3	
A184	Mewa srebrzysta	Larus argentatus	87	90	
A070	Nurogęs	Mergus merganser	8	14	
A069	Szlachar	Mergus serrator	b.d.		
A608	Pliszka cytrynowa	Motacilla citreola	7	9	
A195	Rybitwa białoczerna	Sterna albifrons	1	35	
A193	Rybitwa rzeczna	Sterna hirundo	6	68	
A191	Rybitwa czubata	Sterna sandvicensis	1	140	
A048	Ohar	Tadorna tadorna	16	25	
Przelotne					
A061	Czernica	Aythya fuligula	10000	30000	
A062	Ogorzałka	Aythya marila	500	12500	
A067	Gągoł	Bucephala clangula	2000	7000	
A149	Biegus zmienny	Calidris alpina	1	2500	
A038	Łabędź krzykliwy	Cygnus cygnus	116	400	
A125	Łyska zwyczajna	Fulica atra	6500	33500	
A066	Uhla	Melanitta fusca	500	3500	
A069	Szlachar	Mergus serrator	300	700	
A160	Kulik wielki	Numenius arquata	1	55	
A391	Kormoran czarny	Phalacrocorax carbo sinensis	6500	12500	
A005	Perkoz dwuczuby	Podiceps cristatus	700	1200	
Zimujące					
A061	Czernica	Aythya fuligula	300	40000	
A062	Ogorzałka	Aythya marila	100	7000	
A067	Gągoł	Bucephala clangula	2000	7000	
A038	Łabędź krzykliwy	Cygnus cygnus	120	700	
A036	Łabędź niemy	Cygnus olor	2500	13500	
A125	Łyska zwyczajna	Fulica atra	4000	9000	
A066	Uhla	Melanitta fusca	b.d.		
A065	Markaczka	Melanitta nigra	5	163	
A068	Bielaczek	Mergus albellus	550	1550	
A070	Nurogęs	Mergus merganser	400	17000	
A391	Kormoran czarny	Phalacrocorax carbo sinensis	5000	10000	
A005	Perkoz dwuczuby	Podiceps cristatus	1200	4500	

Istniejące zagrożenia zidentyfikowane w projekcie planu ochrony obszaru z 2014 roku (<https://www.umgdy.gov.pl/?p=1989>)

Istniejące zagrożenia	F02.01 Rybo- łówstwo bierne	G01 – ogólnie G01.01.01 G01.01.02 Motorowe i niemotorowe sporty wodne	G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku	H06.01 Uciążliwości hałasu, zanieczyszcze nie hałasem	M01.01 Zmiana temperatury (np. wzrost temperatury i temperatur skrajnych)	E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane	G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak	K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	E01.04 Inne typy zabudowy	D03.01 Obszary portowe	G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie G05.04 Wandalizm	E06.02 Odbudowa, remont budynków	G01.07 Nurkowanie z butlą i z fajką
Gatunki wydające potomstwo													
A028 Czapla siwa		x		x		x							
A137 Sieweczka obrożna		x		x		x	x	x		x	x		
A184 Mewa srebrzysta		x		x								x	x
A070 Nurogęs	x	x	x	x	x								
A069 Szlachar													
A608 Pliszka cytrynowa						x	x	x					
A195 Rybitwa białoczelna		x		x							x		
A193 Rybitwa rzeczna		x		x									
A191 Rybitwa czubata		x		x									
A048 Ohar		x		x									
Gatunki przelotne													
A061Czernica	x	x	x	x	x								
A062 Ogorzałka	x	x	x	x	x								
A067 Gągoł	x	x	x	x	x								
A149 Biegus zmienny		x	x	x		x	x	x					
A038 Łabędź krzykliwy		x	x	x	x		x	x					
A125 Łyska zwyczajna		x	x	x	x								
A066 Uhla													
A069 Szlachar	x	x	x	x	x								
A160 Kulik wielki		x	x	x			x						
A391 Kormoran czarny	x	x	x	x	x								
A005 Perkoz dwuczuby	x	x	x	x	x								
Gatunki zimujące													
A061 Czernica	x	x	x	x	x								
A062 Ogorzałka	x	x	x	x	x								
A067 Gągoł	x	x	x	x	x								
A038 Łabędź krzykliwy		x	x	x	x		x	x					
A036 Łabędź niemy		x	x	x	x		x	x					
A125 Łyska zwyczajna		x	x	x	x								
A066 Uhla	x	x	x	x	x								
A065 Markaczka													
A068 Bielaczek	x	x	x	x	x								
A070 Nurogęs	x	x	x	x	x								
A391 Kormoran czarny	x	x	x	x	x								
A005 Perkoz dwuczuby	x	x	x	x	x								

Objaśnienie istniejących zagrożeń

Na pomarańczowo oznaczono możliwość wystąpienia zidentyfikowanych zagrożeń w związku z ustaleniami PZP ZGD v.3 – brak koloru – ustalenia planu neutralne wobec zagrożeń

F02.01 Rybołówstwo bierne	Przyłów ptaków w stawnych sieciach rybackich o oczkach 50 mm i większych (bok oczka). Najwięcej ptaków topi się w sieciach oplątujących (stawnych) stawianych na głębokościach do 20 m. Perkozy i kormorany gromadzą się na Zatoce Puckiej od sierpnia do listopada, ale wielkość ich przyłowu jest nieznana.
G01 – ogólnie G01.01.01 G01.01.02 Motorowe i niemotorowe sporty wodne	Zwiększenie antropopresji będącej wynikiem nasilenia ruchu jachtów, motorówek, skuterów wodnych i różnych form surfingu na akwenach o dużym znaczeniu dla ptaków w okresie migracji tj. lipiec-październik, marzec-maj i zimowania (listopad-luty). Dotyczy całego obszaru Zatoki Puckiej, a zwłaszcza pasa wód wzdłuż Półwyspu Helskiego między Władysławowem i Juratą oraz akwenów koło Pucka i Rewy, w tym ujścia Redy. Płoszenie w niewielkiej skali przekłada się na pogorszenie warunków życia ptaków i ich kondycji, w przypadku dużego natężenia powoduje opuszczanie siedlisk, co oznacza ich utratę mimo braku obserwowanych różnic w jakości siedliska.
G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku	Zwiększenie liczby przelotów motolotni i lekkich samolotów w rejonach koncentracji ptaków w okresie migracji (lipiec-październik, marzec-maj) i podczas zimowania (listopad-luty). Nisko przelatujące samoloty i motolotnie (poniżej 200 m) powodują płoszenie ptaków z miejsc ich odpoczynku i żerowania. Częste płoszenie może spowodować trwałe opuszczenie danego miejsca przez ptaki, a także ograniczenie czasu żerowania, co przekłada się na mniejsze zapasy energetyczne gromadzone przez ptaki.
H06.01 Uciążliwości hałasu, zanieczyszczenie hałasem	Hałas spowodowany silnikami jednostek pływających (skutery wodne, motorówki) płoszy ptaki.
M01.01 Zmiana temperatury (np. wzrost temperatury i temperatur skrajnych)	Przy niskich temperaturach zimą Zatoka Pucka zamarza, co zmniejsza powierzchnię akwenu dostępną dla ptaków i powoduje spadek ich liczebności poprzez emigrację i podwyższoną śmiertelność z powodu ograniczenia dostępu do bazy pokarmowej.
E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane	Wszystkie rodzaje zabudowy negatywnie wpływają na ptaki ze względu na wykluczanie i zmniejszanie powierzchni siedlisk naturalnych i na wzrost ich penetracji przez ludzi i zwierzęta domowe terenów przyległych do zabudowy. Urbanizacja terenów prowadzi do zwiększenia antropopresji, w przypadku czapli siwej może ograniczać przestrzennie rozwój kolonii w Mostach a w przypadku rezerwatów „Mechelińskie Łąki”, „Beka”, „Słone Łąki”, rejonu ujścia rz. Płutnicy mogą wpływać na nasilone płoszenie ptaków migrujących i zimujących. W związku ze zwiększeniem się liczby ludności zamieszkującej opisywany obszar, zwiększenie antropopresji będącej wynikiem nasilenia ruchu jachtów, motorówek, skuterów wodnych i różnych form surfingu na o dużym znaczeniu dla ptaków w okresie lęgowym (przepłaszanie czapli z obszarów jej żerowania).
G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak	Na terenie rezerwatu „Mechelińskie Łąki” nie są realizowane działania ochronne mimo istnienia planu ochrony obszaru a w rezerwacie „Słone Łąki” działania ochronne nie są realizowane w wystarczającym stopniu. Brak jest działań ochronnych na terenie użytku ekologicznego „Torfowe Kłyle”. Prowadzi to do degradacji siedlisk łąkowych i murawowych na terenie ww. obszarów, głównie poprzez zarastanie ich obszaru przez trzcinowiska.
K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Zaniechanie wypasu i koszenia doprowadziło do nadmiernej ekspansji trzcinowisk na terenie rezerwatu „Mechelińskie Łąki” i użytku ekologicznego „Torfowe Kłyle”. Została poważnie ograniczona powierzchnia muraw, gdzie w okresie wędrówek żerowały ptaki z grupy fitofagów.
E01.04 Inne typy zabudowy	W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Jastarni obejmującym okolice ulicy Polnej dopuszcza się tymczasowe (na 120 dni) przeznaczenie terenu dla funkcji sportowo - rekreacyjnej (szkółki windsurfingowej, kajakowej, wypożyczalni sprzętu wodnego itp.) oraz - po uzyskaniu zgody właściwego terytorialnie organu administracji morskiej - funkcji usług gastronomicznych (obiekty do 150 m2 pow. zabudowy).
D03.01 Obszary portowe	Rozwój obszarów portowych może przyczynić się do nasilenia antropopresji na obszarach sąsiednich poprzez nasilenie się ruchu jednostek pływających. Częste płoszenie ptaków przez przepływające statki może skutkować trwałym ich przepłoszeniem z danego akwenu. Planowane inwestycje: - rozbudowa Portu Północnego i zewnętrznej części Portu Gdańsk koncepcja „Portu Centralnego” - budowa marin w portach rybackich nad Zatoką Pucką wewnętrzną.
G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie G05.04 Wandalizm	Zwiększenie liczby turystów w okresie wakacyjnym, wydłużenie okresu aktywności turystycznej na wiosnę i jesień. Skutkuje to większą aktywnością turystów w rejonie niskich wydm nadzatokowych na terenie rezerwatu „Mechelińskie Łąki” poprzez wydeptywanie roślinności siedlisk (murawy nawydmowe) ważnych dla sieweczki obrożnej. Prowadzi to do zaniku siedlisk lęgowych.
E06.02 Odbudowa, remont budynków	Prace porządkowe i remontowe w miejscach gniazdowania (falochrony, budynki portowe) prowadzone w okresie lęgowym powodują niszczenie (porzucanie) gniazd lub śmierć piskląt. Dotyczy falochronów wyspowych w portach w Gdyni, Gdańsku i wojennym w Helu oraz nabrzeży i pirsów w porcie w Gdańsku i porcie wojennym w Helu.
G01.07 Nurkowanie z butlą i z fajką	Wykorzystywanie ruin budynków koło Gdyni i Jastarni przez nurków w okresie lęgowym ptaków (mewa srebrzysta), dla których są to ważne lęgowiska. Obecność ludzi na budynkach i na ruinach powoduje płoszenie piskląt do wody i ich topienie się, nurkowanie wiąże się z długotrwałym przebywaniem jednostek pływających w sąsiedztwie ruin i budynków, co płoszy dorosłe ptaki i uniemożliwia im zajmowanie się pisklętami lub wysiadywanie jaj.

Potencjalne zagrożenia zidentyfikowane w projekcie planu ochrony obszaru z 2014 roku (<https://www.umgdy.gov.pl/?p=1989>)

Potencjalne zagrożenia	H03.01 Wycieki ropy do morza	H03.02 Zrzuty toksycznych substancji chemicznych z materiałów wyrzuconych do morza	C03.03 Produkcja energii wiatrowej	D03.01 Obszary portowe	A03.03 Zaniechanie / brak koszenia	A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu	E03.04.01 Nawożenie piasku na wybrzeże / zasilanie plaż
Gatunki wydające potomstwo							
A028 Czapla siwa							
A137 Sieweczka obrożna	x	x					x
A184 Mewa srebrzysta	x	x					
A070 Nurogęs	x	x	x	x			
A069 Szlachar							
A608 Pliszka cytrynowa					x	x	
A195 Rybitwa białoczelna	x	x		x			x
A193 Rybitwa rzeczna	x	x		x			x
A191 Rybitwa czubata	x	x					
A048 Ohar	x	x		x			
Gatunki przelotne							
A061 Czernica	x	x	x	x			
A062 Ogorzałka	x	x	x	x			
A067 Gągoł	x	x	x	x			
A149 Biegus zmienny	x	x	x	x	x	x	
A038 Łabędź krzykliwy	x	x	x	x	x	x	
A125 Łyska zwyczajna	x	x	x	x			
A066 Uhla	x	x	x	x			
A069 Szlachar	x	x	x	x			
A160 Kulik wielki	x	x	x	x	x	x	
A391 Kormoran czarny	x	x	x	x			
A005 Perkoz dwuczuby	x	x	x	x			
Gatunki zimujące							
A061 Czernica	x	x	x	x			
A062 Ogorzałka	x	x	x	x			
A067 Gągoł	x	x	x	x			
A038 Łabędź krzykliwy	x	x	x	x	x	x	
A036 Łabędź niemy	x	x	x	x	x	x	
A125 Łyska zwyczajna	x	x	x	x			
A066 Uhla	x	x	x	x			
A065 Markaczka							
A068 Bielaczek	x	x	x	x			
A070 Nurogęs	x	x	x	x			
A391 Kormoran czarny	x	x	x	x			
A005 Perkoz dwuczuby	x	x	x	x			

Objaśnienia do potencjalnych zagrożeń

Na pomarańczowo oznaczono możliwość wystąpienia zidentyfikowanych zagrożeń w związku z ustaleniami PZP ZGD v.3 – brak koloru – ustalenia planu neutralne wobec zagrożeń

H03.01 Wycieki ropy do morza	Wycieki substancji ropopochodnych w miejscach dużych koncentracji ptaków skutkują ich wysoką śmiertelnością.
H03.02 Zrzuty toksycznych substancji chemicznych z materiałów wyrzuconych do morza	Zagrożenie może mieć negatywny wpływ szczególnie w miejscach lokalizacji substancji toksycznych (zawartych m. in. w broni chemicznej zalegającej na dnie morza – projekt Chemsea) poprzez częściowe lub całkowite niszczenie bazy pokarmowej ptaków. Brak odpowiednich zasobów pokarmowych prowadzi do opuszczenia przez ptaki takiego obszaru, a także może zmniejszyć ich szanse na przeżycie.
C03.03 Produkcja energii wiatrowej	Elektrownie wiatrowe mają negatywne oddziaływanie na ptaki poprzez zwiększanie śmiertelności na skutek kolizji oraz efekt odstraszenia powodujący wyłączenie części siedlisk z użytkowania przez ptaki. Problem ten dotyczy elektrowni postawionych w miejscach licznego występowania ptaków, w szczególności na trasach ich przemieszczeń związanych z migracją i lotami na żerowiska
D03.01 Obszary portowe	Rozwój obszarów portowych może przyczynić się do nasilenia antropopresji na obszarach sąsiednich poprzez nasilenie się ruchu jednostek pływających przez akweny zajmowane przez ptaki. Częste płoszenie ptaków wodnych przez przepływające statki może skutkować trwałym ich przepłoszeniem z danego akwenu. Planowane inwestycje: - rozbudowa Portu Północnego i zewnętrznej części Portu Gdańsk koncepcja „Portu Centralnego” - budowa marin w portach rybackich nad Zatoką Pucką wewnętrzną.
A03.03 Zaniechanie / brak koszenia	Zaniechanie lub silne ograniczenie koszenia i wypasu na łąkach nadmorskich położonych w rezerwatach „Mechelińskie Łąki”, „Beka”, „Słone Łąki” znajdujących się w obszarze PLB Zatoka Pucka może doprowadzić do znacznego pogorszenia się jakości występujących tam siedlisk, które są żerowiskiem i miejscem odpoczynku dla fitofagów. Takie zabiegi przeprowadzane są obecnie przede wszystkim w rezerwacie „Beka”. Brak jest wypasu i koszenia w rezerwacie „Mechelińskie Łąki”, gdzie zabiegi te są konieczne do przywrócenia siedlisk ptaków.
A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu	Zaprzestanie w ubiegłych latach wypasu na większości łąk nadmorskich, w tym na terenach obecnych rezerwatów „Beka”, „Mechelińskie Łąki”, „Słone Łąki” oraz na użytku ekologicznym „Torfowe Kłyle” spowodowało zanik siedlisk ptaków. Dzięki zabiegom ochrony czynnej realizowanym w rezerwacie „Beka” udało się w tym miejscu odtworzyć siedliska ptaków. Brak odpowiednich działań na terenie pozostałych obszarów chronionych, a zwłaszcza na obszarze Mechelińskich Łąki spowodowało zarośnięcie znacznej części tego rezerwatu przez trzcinowiska.
E03.04.01 Nawożenie piasku na wybrzeże / zasilanie plaż	Obowiązująca ustawa (Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Program ochrony brzegów morskich" Dz. U. nr 67 poz. 621 z 28 marca 2003 r.) przewiduje sztuczne zasilanie i umacnianie brzegu na odcinkach wybrzeża w obrębie PLB Zatoka Pucka ale omija miejsca istotne z punktu widzenia lęgowych ptaków (okolice rezerwatów „Beka”, „Mechelińskie Łąki”, tereny Portu Północnego w Gdańsku). Na pozostałych odcinkach zagrożenia dla ptaków są minimalne jednak w przypadku wykorzystania gabionów, konstrukcji kamiennych czy gwiazdobloków do umacniania brzegów - będzie to stanowić czynnik utraty siedlisk wskazanych gatunków niezależnie od terminów wykonania.

Podsumowanie

Większość akwenów z obrębie obszaru PLB220004 Zatoka Pucka ma ustanowioną jako funkcję podstawowo – O – ochrona środowiska, co oznacza, że ochroną środowiska będzie nadrzędna w stosunku do innych dopuszczonych aktywności.

W kontekście ustaleń projektu Planu ZGD v.3 najistotniejsze zagrożenia to: motorowe i niemotorowe sport wodne oraz inne formy wypoczynku, hałas.

Zwiększenie antropopresji będącej wynikiem nasilenia ruchu jachtów, motorówek, skuterów wodnych i różnych form surfingu na akwenach o dużym znaczeniu dla ptaków w okresie migracji tj. lipiec-październik, marzec-maj i zimowania (listopad-luty). Dotyczy całego obszaru Zatoki Puckiej, a zwłaszcza pasa wód wzdłuż Półwyspu Helskiego między Władysławowem i Juratą oraz akwenów koło Pucka i Rewy, w tym ujścia Redy. Płoszenie w niewielkiej skali przekłada się na pogorszenie warunków życia ptaków i ich kondycji, w przypadku dużego natężenia powoduje opuszczanie siedlisk, co oznacza ich utratę mimo braku obserwowanych różnic w jakości siedliska.

Zidentyfikowane zagrożenia mogą przybierać na sile w wyniku realizacji ustaleń planu, ze względu na planowaną rozbudowę portów oraz budowę marin i nowych pomostów, które mogą spowodować dalszą presję na akwen Zatoki Puckiej.

Mimo, że wszelkie inwestycje planowane w obrębie obszaru powinny być podporządkowane ochronie środowiska i poddane ocenie wpływu na obszary Natura 2000, może dojść do skumulowania negatywnego oddziaływania tj. istotnego zwiększenia presji na siedlisko i dalsze trwałe przekształcanie strefy brzegowej, ponieważ każde przedsięwzięcie będzie analizowane osobno.

Zasadne jest w związku z tym oszacowanie chłonności turystycznej tego obszaru Natura 2000 w celu określenia dopuszczalnych ilości użytkowników i rodzajów sportów wodnych i turystyki wodnej, które umożliwią dalszy rozwój tego rejonu przy jednoczesnym zachowaniu jego walorów przyrodniczych.

W celu zminimalizowania możliwego oddziaływania ustaleń projektu planu ZGD zaproponowano warunki do wpisania do kart akwenów, gdzie ochrona środowiska nie jest funkcją wiodącą, a które znajdują się w granicach **PLB220005 Zatoka Pucka**.

ZGD.62.P, ZGD.35.B, ZGD.30B, ZGD.29.lk, ZGD.20.S i ZGD.21.D, ZGD.13.P, ZGD.15.lk, ZGD.07.P – podejmowane działania powinny uwzględniać zidentyfikowane zagrożenia dla gatunków ptaków wykorzystujących akwen Zatoki Gdańskiej w okresie migracji jesiennej i wiosennej oraz w okresie zimowania poprzez:

- wyłączenie lub ograniczenie działań powodujących płoszenie ptaków w okresie od września do kwietnia
- wyeliminowanie, ograniczenie lub kompensowanie działań, które mogą doprowadzić do uszczuplenia bazy pokarmowej ptaków tj. zoobentosu i fitobentosu

ZGD.38.C i ZGD.37.Sm, ZGD.36.C oraz poza granicami obszaru PLB220005 Zatoka Pucka - **ZGD.05.C, ZGD.03.C** – podejmowane działania powinny uwzględniać możliwość wykorzystania plaż przez ptaki lęgowe, które tworzą gniazda w piasku, poprzez:

- wyłączenie lub ograniczenie działań powodujących możliwość zdeptania lub zniszczenia gniazd w okresie od maja do czerwca

Warunek nie obowiązuje, jeżeli w okresie lęgowym od maja do czerwca nie stwierdzi się wykorzystania danego odcinka plaży przez takie ptaki jak: sieweczka obrożna, rybitwa białoczelna, rzeczna i czubata, ostrygojad, ohar.